

Αριθ. Πρωτ.: 35838

ΑΘΗΝΑ, 20 Ιανουαρίου 2021

Προς:

- 1) Υπουργό Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων
κ. Κωστή Χατζηδάκη
- 2) Υφυπουργό Κοινωνικής Ασφάλισης
κ. Παναγιώτη Τσακλόγλου
- 3) Διοικητή ΕΦΚΑ
κ. Χρήστο Χάλαρη

ΘΕΜΑ: Αναδρομικές διαγραφές Εργοληπτών από το Μητρώο Μη Μισθωτών του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών

Αξιότιμοι Κύριοι,

Στις 15/11/2020 μας κοινοποιήθηκε η με αρ. πρωτ. 891847/ 06-11-2020 (ΕΦΚΑ-τέως ΕΤΑΑ_ΤΣΜΕΔΕ) ένσταση του Μηχανικού - Εργολήπτη κ. Μάρκου Σιούνα κατά της Απόφασης Δ633 με αρ. πρωτ. 2620/23-07-2020 αναδρομικής διαγραφής του από 1-1-2017 από το Μητρώο Μη Μισθωτών του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών σε «εφαρμογή» των διατάξεων του άρθρου 20 του ν.4488/2017.

Ο κ. Μάρκος Σιούνας είναι μηχανικός μέλος του ΤΕΕ, εγγεγραμμένος στο μητρώο ΜΕΚ των Εργοληπτών του ΥΠΟΜΕΔΙ και την περίοδο αυτή συνέχιζε να δραστηριοποιείται αποκλειστικά στην Ανώνυμη Τεχνική Εταιρεία του «ΣΙΟΥΝΑΣ ΜΑΡΚΟΣ Α.Τ.Ε. με δ.τ. Σ.Μ. ΑΝΕΓΕΡΣΗ Α.Ε» σαν βασικός εταίρος, Πρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος. Η εν λόγω εταιρεία, μέλος του ΣΑΤΕ, κατείχε Εργοληπτικό Πτυχίο 3^{ης} τάξης ΜΕΕΠ.

Μελετώντας την παραπάνω ένσταση, πληροφορηθήκαμε, έκπληκτοι, ότι το Τμήμα Ασφάλισης του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων του ΕΦΚΑ, όταν επεξεργάζεται την αίτηση συνταξιοδότησης που υποβάλλει ο εκάστοτε ασφαλισμένος, ενεργώντας μονομερώς, με την απλή αναφορά γενικά στο άρθρο 20 του ν.4488/2017, διαγράφει αναδρομικά από 1-1-2017 ασφαλισμένους, οι οποίοι και μετά την 1-1-2017 μετείχαν και δραστηριοποιούνταν σε Ανώνυμη Τεχνική Εταιρεία και υπερπληρούν τις προϋποθέσεις τόσο του με αρ. πρωτ. Δ15/Δ/οικ.3376/73/14-2-2018 εγγράφου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, όσο και της Εγκυκλίου με αρ. 16 της 16-3-2018 του ΕΦΚΑ, που αναφέρονται στην εφαρμογή του άρθρου 20 του ν.4488/2017.

Για τις Εργοληπτικές Επιχειρήσεις ισχύουν:

- Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις με την νομική μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας είναι μικρής έως μεγάλης οντότητας και κατασκευάζουν μέχρι σήμερα το σύνολο σχεδόν των Δημοσίων Έργων στην Ελλάδα.
- Τα Δημόσια Έργα στην Ελλάδα κατασκευάζονται από ατομικές επιχειρήσεις ή εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής (Προσωπικές Ο.Ε. και Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε. και Ανώνυμες). Οι εταιρείες, εκτός πιθανά ελάχιστων εξαιρέσεων, ανήκουν σε μηχανικούς, οι οποίοι τις στελεχώνουν, τις διοικούν, κάνουν την διαχείριση και κατασκευάζουν τα έργα που αναλαμβάνουν αυτές.
- Σύμφωνα με το τηρούμενο μέχρι σήμερα Μητρώο Εμπειρίας Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων, το οποίο

νομοθετήθηκε με τον ν. 2940/2001, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις κατατάσσονται στις τάξεις από Α1 έως 7^η. Στις τάξεις Α1, Α2, 1^η και 2^η είναι δυνατή η κατάταξη ατομικών επιχειρήσεων και εταιρειών με οποιαδήποτε νομική μορφή, ενώ στις τάξεις 3^η, 4^η, 5^η, 6^η και 7^η κατατάσσονται υποχρεωτικά Εργοληπτικές Εταιρείες με Νομική Μορφή Ανωνύμων Εταιρειών. Εξ αυτών στις τάξεις Α1, Α2 και 1^η ελάχιστες επιχειρήσεις, στην 2^η αρκετές προαιρετικά είχαν την μορφή Ανώνυμης Εταιρείας, από δε την 3^η τάξη και πάνω ήταν υποχρεωτικά όλες Ανώνυμες. Οι Ανώνυμες πολύ μικρών και μικρών τάξεων (μέχρι και την 3^η) χαρακτηρίζονται φορολογικά σαν Μικρής Οντότητας Εταιρείες, οι 4^η και 5^η μεσαίας και οι 6^η και 7^η μεγάλης.

- Οι Ανώνυμες Εργοληπτικές Εταιρείες, εκτός ελάχιστων εξαιρέσεων, συστήθηκαν από μικρές ομάδες (1-3) μηχανικών και άλλων τεχνικών, συνήθως διαφορετικών ειδικοτήτων, εγγεγραμμένων στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευών (ΜΕΚ) του ΥΠΕΧΩΔΕ, οι οποίοι συνεταιρίστηκαν για να αναλαμβάνουν και να εκτελούν έργα σύνθετα (χωρίς να συστήνουν κοινοπραξίες) και μεγαλύτερου προϋπολογισμού. Έτσι υπάρχουν πάρα πολλές εργοληπτικές επιχειρήσεις που έχουν την νομική μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας, στις οποίες είναι εταίροι μηχανικοί και εργολήπτες, οι οποίοι τις στελεχώνουν, απασχολούνται με τη Διοίκηση, τη Διαχείριση, Ανάλυση και Κατασκευή των Έργων. Οι μετοχές των εταιρειών αυτών και πριν την εφαρμογή του ν. 4548/2018 ήταν ονομαστικές, με εξαίρεση τις μετοχές μικρού αριθμού εταιρειών 7^η και 6^η τάξεων οι οποίες είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Σήμερα οι μετοχές όλων των Ανωνύμων Εταιρειών είναι ονομαστικές.

Για την ασφάλιση των Εργοληπτών ισχύει:

- Το ΤΣΜΕΔΕ δημιουργήθηκε με τον Α.Ν.2326/40 και σε αυτό ασφαλιζονταν υποχρεωτικά οι μηχανικοί μέλη του ΤΕΕ, λόγω ιδιότητας και όλοι οι Εργολήπτες Δημοσίων Έργων λόγω απασχόλησης.
- Με τους Νόμους 4387/2016 και 4488/2017 ενοποιήθηκαν τα ταμεία, καταργήθηκε η ασφάλιση λόγω ιδιότητας και καθιερώθηκε η απασχόληση σαν μοναδική προϋπόθεση για την ασφάλιση.
- Για τους αυτοαπασχολούμενους, που είναι εγγεγραμμένοι ή θα εγγραφούν στο ΤΕΕ, ασφαλισμένους λόγω ιδιότητας στην παρ.2.β. του άρθρου 15 του Ν. 4387/2016 καθορίζεται ότι συνεχίζουν την ασφάλισή τους στον Ε.Φ.Κ.Α. εφόσον διατηρούν την ιδιότητα ή απασχόληση για την οποία υπήχθησαν στην ασφάλιση των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων και κλάδων, εφόσον έχουν υπαχθεί καλόπιστα στην ασφάλιση των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων και κλάδων, ενώ δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις.
- Για τους αυτοαπασχολούμενους που είναι εγγεγραμμένοι ή θα εγγραφούν στο ΤΕΕ η παρ. 1. του άρθρου 20 του ν.4488/2017, καθορίζει ότι υπάγονται στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ «από την ημερομηνία έναρξης άσκησης του επαγγέλματος στην αρμόδια ΔΟΥ και μέχρι τη διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας και τη διαγραφή από τη ΔΟΥ».
- Με το με αρ. πρωτ. Δ15/Δ/οικ.3376/73/14-2-2018 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και την Εγκύκλιο με αρ. 16 της 16-3-2018 του ΕΦΚΑ, που εκδόθηκαν για την εφαρμογή της παραπάνω παραγράφου, διευκρινίζεται ότι «Θεσπίζεται πλέον ως βασικό στοιχείο υπαγωγής στην ασφάλιση η έναρξη της επαγγελματικής δραστηριότητας στη Δ.Ο.Υ. Στο πεδίο εφαρμογής εμπίπτουν αυτοαπασχολούμενοι/μη μισθωτοί του τ. ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι ή θα εγγραφούν στο ΤΕΕ, και εφόσον:

«έχουν πραγματοποιήσει έναρξη ατομικά για τη δραστηριότητα αυτή στη Δ.Ο.Υ. ή μετέχουν ως, εταίροι, μέλη ή διαχειριστές σε τεχνικές ή κατασκευαστικές εταιρείες με τεχνικό αντικείμενο (αποκλειστικά ή κατά κύρια δραστηριότητα),

ανεξαρτήτως νομικής μορφής, οι οποίες είναι καταχωρημένες στο ΓΕΜΗ ή στο Βιβλίο Τεχνικών Επωνυμιών του ΤΕΕ και έχουν έναρξη εργασιών στη ΔΟΥ».

- Καμία από τις παραπάνω διατάξεις δεν εξαιρεί τους μετέχοντες σε Ανώνυμες Τεχνικές Εταιρείες, όπως αναφέρεται στην ένσταση του κ. Μ. Σιούνα, ότι ισχυρίστηκε προφορικά η Προϊσταμένη του Τμήματος Ασφάλισης του Τομέα Ασφάλισης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων.

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι υπάρχουν πολλοί τεχνικοί (μηχανικοί μέλη του ΤΕΕ καθώς και πτυχιούχοι άλλων Τεχνικών Ιδρυμάτων), οι οποίοι είναι μη μισθωτοί, δραστηριοποιούμενοι σε Εργοληπτικές Ανώνυμες Τεχνικές Εταιρείες μικρής, μεσαίας και μεγάλης οντότητας, μετέχοντες σαν εταίροι (μέτοχοι), στην Διοίκηση (μέλη Δ.Σ., Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος), στη διαχείριση (Δ/νων Σύμβουλος) και σαν στελέχη στην ανάληψη και την κατασκευή των έργων της εταιρείας.

Εκτός των Εργοληπτικών Ανωνύμων Εταιρειών υπάρχουν και πολλές άλλες Ανώνυμες Τεχνικές Εταιρείες οι οποίες ή έχουν μελετητικό πτυχίο ή δεν έχουν εργοληπτικό πτυχίο, αλλά κατασκευάζουν ιδιωτικά ή ειδικά έργα και στις οποίες δραστηριοποιούνται μηχανικοί και πτυχιούχοι άλλων Τεχνικών Ιδρυμάτων.

Ουσιαστικά, η απασχόληση των παραπάνω μηχανικών και γενικά των τεχνικών, που δραστηριοποιούνται και μετέχουν στις Ανώνυμες Τεχνικές Εταιρείες, δεν διαφέρει από την απασχόληση των τεχνικών που δραστηριοποιούνται στις ατομικές τους επιχειρήσεις ή σε εταιρείες άλλης νομικής μορφής (Ο.Ε., Ε.Ε., ΕΠΕ, ΙΚΕ). Έτσι θα ήταν άδικο και παράλογο να διαγράφονται από το Μητρώο Μη Μισθωτών του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών του ΕΦΚΑ κατ' εξαίρεση μόνο οι μετέχοντες και δραστηριοποιούμενοι σε Ανώνυμες Τεχνικές Εταιρείες.

Η ασφάλιση είναι σημαντικότερο και καθοριστικό για την ζωή των ασφαλισμένων όταν θα βγουν σε σύνταξη, οι οποίοι καλοπροαίρετα ήταν ασφαλισμένοι με το ισχύον τότε καθεστώς, ήταν συνεπείς και κατέβαλαν τις εισφορές τους και οι αποφάσεις διαγραφών από το Μητρώο δεν πρέπει να είναι λανθασμένες, εύκολες και απλά διαδικαστικές.

Το θέμα της διαγραφής και της μη ασφάλισης από 1-1-2017 των μηχανικών και των εργοληπτών που δραστηριοποιούνται στις Ανώνυμες Εταιρείες είναι ζωτικής σημασίας για εκατοντάδες ίσως και χιλιάδες μηχανικούς και εργολήπτες που δραστηριοποιούνται μετέχοντες αποκλειστικά σε Ανώνυμες Εταιρείες. Αυτό καθίσταται παράλογο, άδικο και αντισυνταγματικό, όταν νόμιμα ασφαλισμένοι με το ισχύον νομοθετικό καθεστώς τότε, διαγράφονται αναδρομικά από 1-1-2017, σε «εφαρμογή» διατάξεων νέου νόμου, που δεν υπήρχαν την 1-1-2017, αφαιρώντας από τον ασφαλισμένο την συνταγματικά κατοχυρωμένη την δυνατότητα να θεραπεύσει την γενεσιουργό αιτία της διαγραφής του.

Εκτιμούμε ότι η με πρωτοβουλία του ΕΦΚΑ αναδρομική διαγραφή του κ. Μάρκου Σιούνα (και πιθανά και άλλων) έγινε λόγω εφαρμογής μη ορθολογικών διαδικασιών και λανθασμένης ερμηνείας της ισχύουσας Νομοθεσίας από το Τμήμα Ασφάλισης του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών του ΕΦΚΑ.

Εκφράζουμε τις αντιρρήσεις μας, τόσο για τις διαδικασίες που ακολουθεί ο Τομέας Ασφάλισης Μηχανικών και Εργοληπτών, όσο και για το μη σύννομο και μη λογικό της αναδρομικής διαγραφής δραστηριοποιούμενων μηχανικών και εργοληπτών σε Α.Ε.

Με αφορμή την παραπάνω ένσταση και την πληροφόρησή μας τόσο για τη διαγραφή, όσο και για τις διαδικασίες που ακολουθούνται από το Τμήμα Ασφάλισης του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών του ΕΦΚΑ και προκειμένου να:

- αποτραπεί η έκδοση άδικων και μη σύννομων αποφάσεων αναδρομικής διαγραφής παλαιών ασφαλισμένων από το Ασφαλιστικό Σύστημα,

- διευκολυνθεί, με ασφάλεια, η αξιόπιστη διαδικασία προσδιορισμού των δεδομένων του κάθε μη μισθωτού ασφαλισμένου μηχανικού και εργολήπτη σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νέας ασφαλιστικής νομοθεσίας και να ενημερωθεί άμεσα ο φάκελος του,
- ελαχιστοποιηθεί ο χρόνος απασχόλησης των υπαλλήλων (ΕΦΚΑ και ΔΟΥ) και ως εκ τούτου να επιτευχθεί η συντόμευση του χρόνου έκδοσης των συντάξεων από την υποβολή της σχετικής αίτησης του ασφαλισμένου,
- συνεχισθεί η απρόσκοπτη ασφάλιση και των αυτοαπασχολούμενων πτυχιούχων άλλων τεχνικών ιδρυμάτων, οι οποίοι δεν είναι μέλη του ΤΕΕ και δραστηριοποιούνται σε Τεχνικές Εταιρείες.

Προτείνουμε:

- Να ενημερωθούν από τον ΕΦΚΑ, άμεσα, όλοι οι ασφαλισμένοι μη μισθωτοί για το θεσμικό καθεστώς, όπως διαμορφώθηκε με τις αλλαγές στην ασφαλιστική νομοθεσία τα τελευταία χρόνια.
- Ο ΕΦΚΑ, σε αυτή την μεταβατική φάση μέχρι να μηχανογραφηθούν πλήρως όλες οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες για να ενημερωθούν οι φάκελοι, να ζητήσει από όλους τους αυτοαπασχολούμενους ασφαλισμένους στον Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών να δηλώσουν πού δραστηριοποιούνται και να αποστείλουν ηλεκτρονικά όλα τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία (καταστατικά, βεβαιώσεις και πιστοποιητικά ΔΟΥ, ΓΕΜΗ, ΤΕΕ, Αποφάσεων Γενικών Συνελεύσεων Α.Ε., κλπ) που θα αποδεικνύουν τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία για την συνέχιση της ασφάλισης τους σαν μη μισθωτοί.
- Να υπάρχει άμεση και προσωπική συνεργασία (ηλεκτρονική) μεταξύ ασφαλισμένου και Τομέα Ασφάλισης για διευκρινίσεις ή την συμπλήρωση στοιχείων για την συμπλήρωση του φακέλου του ασφαλισμένου πριν την έκδοση της απόφασης συνέχισης ή μη της ασφάλισης του στον Τομέα Μη Μισθωτών.
- Ο ΕΦΚΑ να μην προβαίνει σε αναδρομικές διαγραφές με δική του πρωτοβουλία.
- Τυχόν αποφάσεις διαγραφής που εκδόθηκαν μέχρι σήμερα να επανεξεταστούν σύμφωνα με τα παραπάνω.
- Να αντικατασταθεί η με αρ. 16/16-3-2018 Εγκύκλιος του ΕΦΚΑ με νέα, η οποία θα αναφέρει ότι «Στο πεδίο εφαρμογής εμπίπτουν αυτοαπασχολούμενοι/ μη μισθωτοί του τ. ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι ή θα εγγραφούν στο ΤΕΕ, ή είναι πτυχιούχοι Τεχνικών Ιδρυμάτων».

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για τυχόν απαιτούμενες διευκρινίσεις.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΕΡΑΚΑΚΗΣ

Συνημμένα

Η με αρ. πρωτ. 891847/ 06-11-2020 (ΕΦΚΑ -τέως ΕΤΑΑ_ΤΣΜΕΔΕ) ένσταση του Μηχανικού - Εργολήπτη κ. Μάρκου Σιούνα κατά της Απόφασης Δ633 με αρ. πρωτ. 2620/23-07-2020 αναδρομικής διαγραφής του από 1-1-2017 από το Μητρώο Μη Μισθωτών του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών.